

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 341. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252799830160/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Breve og Aktstykker

Indledning

Med Lyst udarbejdede Holberg Epistler, paa Dansk og Latin; det var uden Lyst, han skrev Breve. Holberg formede Sprog og Tanker for Offentligheden, ikke for den Enkelte. Han havde ikke Glæden ved den personlige, brevlige Kontakt, som f. Eks. Leibniz (1646-1712), der elskede at udkaste Tanker og drøfte videnskabelige Problemer i Bogform: Korrespondance med mere end 1000 Personer er bevaret. Holberg drev heller ikke i noget Omfang personlig Propaganda for sine Ideer og Interesser i Breve saaledes som Voltaire (1694-1778): Udgaven af dennes Breve omfatter 18000 Stykker. Fra Holbergs Haand findes kun op mod halvandethundrede Meddelelser, hvoraf de fleste er korte Paategninger til Universitets-sager, og de er næsten alle besørget uden Omhu for Skrift, Retskrivning og Tegnsætning. Det hører da med til Billedet af Holberg, at han øjensynlig gør alle Brevskaber af i yderste Korthed og med et Hastværk, der grænser til Sjuskeri. Holbergs Brevstil er praktisk, direkte, effektiv. Han gaar lige til Sagen og finder i sit Jag ikke sjælden lykkelige Udtryk, som i det her anførte Brev til Krigsbogholder Hagen i Trondhjem eller den fulminante Skrivelse fra 1755 til Aktørerne ved Den danske Skueplads.

Der er intet skarpt Skel mellem Holbergs private Breve og hans Skrivelser til Myndigheder o. lign. Den Skriven-des Temperament og Øjeblikkets Humør slaar igennem ogsaa i de officielle Dokumenter. Se saaledes hans Bemærkning om Danseundervisningen i Brevet af 18. Au-